

Vælg den rette løsning når faldstammer skal udskiftes eller renoveres

Af Morten Andersen, Hartvig Consult

I mange ældre beboelsesejendomme er afløbssystemerne og faldstammerne ofte i dårlig stand og mange af dem skal renoveres eller udskiftes inden for en overskuelig årrække. Der er mange spørgsmål, der dukker op, når en bestyrelse i en boligforening skal træffe beslutning om, hvordan man kommer i gang – og hvordan man forholder sig til de mange muligheder, som markedet kan tilbyde.

Udskiftning eller reovering?

Den mest almindelige fremgangsmåde er, at foreningerne indhenter priser på forskellige metoder at løse problemerne på, for til sidst at sidde med 3 eller 4 alternativer til løsning af samme opgave. Bestyrelsen skal ikke alene forholde sig til økonomien i de tilbud de modtager, men også træffe den rigtige beslutning, der sikrer den rette løsning på sigt. Skal der udskiftes med nyt eller renoveres i det gamle? Beslutningen gøres ikke nemmere af, at der i øjeblikket ikke findes entydige danske eller internationale standarder, der beskriver hvilke krav, der skal stilles til de alternative reoveringsmetoder af faldstammer på markedet.

Find en rådgiver som sparringspartner

Derfor vil det være naturligt, at vælge en sparringspartner i form af en specialiseret rådgiver, som med kendskab til løsninger og teknikker kan hjælpe med at vælge den rette løsning for bestyrelse og beboere.

Mange mener, at projekter med reovering af faldstammerne er lig med store og til tider uforudsigelige udgifter, fordi faldstammerne ikke er synlige og ofte er bygget ind i vægge og bærende konstruktioner. Man er måske ikke opmærksomme på, at der findes alternativer til at nedbryde og udskifte de gamle faldstammer. Men hvornår er det rigtigt at tænke alternativt? Det vil i mange tilfælde afhænge af dimensioner af faldstammerne, placering, opbygning, anvendelse - og foreningernes ønske og koordinering af andre projekter.

De forskellige alternativer til udskiftninger er flere. Strømpeforing, spray eller coating – alle sammen alternative metoder med flere aktører på markedet. Fælles for dem er, at de kan forny eller tætte en ejendoms faldstammer på selv meget ufremkommelige steder. I enkelte tilfælde gælder det også sideafgreningerne til toiletter og til gulv afløb.

Få den rette rådgivning

Hos Rådgivende Ingeniørfirma Hartvig Consult har man i mange år specialiseret sig i rådgivning omkring afløbssystemerne og her hjælper man bestyrelser med at håndtere problemerne i afløbssystemerne, synliggøre muligheder og finde den rigtige løsning.

Hartvig Consult udfører en gennemgang på stedet, og foretager en vurdering af om udskiftning er den eneste løsning. Måske er det muligt at undgå omfattende indgreb i bærende konstruktioner, og i stedet anvende de alternative reoveringsmetoder som måske kan medvirke til, at man kan spare ressourcer. Både i forhold til projektledelse og økonomi.

Økonomi

Uanset løsning, er det altid vigtigt at have økonomien på plads inden arbejdet sættes i gang. For at sikre, at priser håndteres med de rette forudsætninger, hjælper Hartvig Consult med at indhente tilbud og vurdere,

om løsningsforslag er de rigtige løsninger til lige præcis jeres forening og jeres faldstammesystem. Samtidig kan projekterne tilrettes, så de passer til de ressourcer, der er afsat til opgaven.

Der er fordele og ulemper ved alle metoder, men med Hartvig Consults mangeårig erfaring inden for området sikres, at bestyrelsen får det rette grundlag, til at træffe det rigtige valg på.

Find mere information på www.hartvigconsult.dk